

STUDIJSKA KNJIŽNICA V CELJU

Celje - skladišče
D-Per
214/1970

1119700687,4

COBISS

7524

JUGOSLAVIJA

20

CELJE

EMO CELJE

Vsem članom kolektiva želijo prijetno praznovanje
1. MAJA in mnogo uspehov pri delu zlasti ob prehodu na
42-urni delovni teden

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

**SKLEPI IN STALIŠČA
1. DELOVNE KONFERENCE
OZK EMO 23. 3. 1970**

1. Konferenca ugotavlja, da gospodarski položaj podjetja ni zadovoljiv, kljub temu, da so bili v letu 1969, doseženi znatno boljši poslovni rezultati, kot v preteklem letu. Dosežen je porast bruto akumulacije (amortizacija + skladi) in določen porast osebnih dohodkov.

Porast osebnih dohodkov pa ni v skladu s porastom življenjskih stroškov, tako, da življenjski standard delavcev celo upada.

Porast bruto akumulacije je v absolutnem znesku prenizek, ne daje dovoljnih možnosti za modernizacijo in razširitev podjetja po obstoječih programih in potrebah.

Doseženi rezultati so vsekakor plod naporov, posledica objektivnih in subjektivnih faktorjev, vendar nas ne smejo in ne morejo zadovoljiti.

Konferenca opozarja na maksimalno združevanje vseh sil in možnosti za znatno hitrejšo izpolnjevanje postavljenih nadržtov in programov.

2. Sklepi letne konference ostajajo še vnaprej aktualni za izboljševanje poslovanja podjetja, potrebno pa jih je uporno in dosledno naprej izvajati in v toku 1970 tudi realizirati.

3. Konferenca OZK postavlja vodstvu podjetja, predvsem pa direktorjem sektorjev, zahtevo in obvezo, da poostrijo odgovornost izvajanja nalog na vseh nivojih. Ocena konference je, da se naloge rešujejo prepočasi, ne dovolj sistematično in premalo dosledno, s premalo oseb-

ne iniciative in odgovornosti (n.pr. zniževanje stroškov, uvajanje nove organizacije, uvedba 42-urnega delavnika itd.).

Konferenca obvezuje sekretariat, da bdi in vpliva na realizacijo tega sklepa, dolžnost vodstva pa je, da po potrebi in pravočasno predlaga samoupravnim organom odgovarjajoče ukrepe.

4. Konferenca smatra in opozarja, da je potrebno hitro in učinkovito rešiti predvsem naslednje probleme:

- dokončno izvesti novo organizacijo podjetja, zato pospešiti tekoče delo na mikroorganizaciji.

- uvajanje in koriščenje IBM sistema maksimalno pospešiti, izvršiti potrebne organizacijske ukrepe za hitrejšo in temeljitejšo koriščenje IBM sistema.

- Znižanje vseh vrst stroškov z uvedbo učinkovitega nadzora, temeljitih analiz stroškov in pravočasnega ukrepanja na vseh področjih potrošnje.

- Proizvodnjo še povečati in prilagoditi potrebam tržišča, postaviti učinkovitejši sistem nad izpolnjevanjem programiranja in odvijanja proizvodnje, vključujoč IBM sistem.

- Ohraniti strokovno jedro tovarne, ki ga sestavljajo delavci z dolgoletnimi izkušnjami v proizvodnji, skupaj s sposobnimi šolanimi kadri ter še izboljševati kadrovske sestavo in kvaliteto teh kadrov.

(Nadaljevanje na 2. strani)

- DELA VSKI SVET
SVETI DELOVNIH ENOT
UPRAVNI ODBOR
VODSTVO PODJETJA
ORGANIZACIJA ZK
SINDIKALNA PODRUŽNICA
MLADINSKA ORGANIZACIJA
DRUŠTVO Ljudske TEHNIKE
AKTIV ZB NOV

Vsem čestitkam za 1. maj se pridružuje tudi uredniški odbor Emajlirca.

Mladoletje

*Gre v popje majsko cvetje,
poraja tisoč nam želja,
ko vstaja mladoletje,
ki vliva nam mladost
v srca.*

*Ponosen je naš stari brest,
zelen je več kot sto pomladi,
on videl stisnjeno je pest,
nekoč ob gozdu
na livadi.*

Objava statuta podjetja

V prilogi te številke Emajlirca je spremenjen statut podjetja, ki ga je pripravila komisija katero je imenoval v lanskem letu delavski svet.

Tako smo omogočili vsakemu članu kolektiva, da dobi osnutek statuta, ga pozorno prečita ter skupno s svojimi sodelavci ali pa tudi sam, da svoje pripombe, če misli, da je treba kaj spremeniti ali dodati.

Komisija, ki je sestavila spremembe statuta, poziva družbeno politične organizacije, svete delovnih enot in vse člane kolektiva, da organizirajo razpravo in dajo svoje predloge in pripombe najkasneje do

15. MAJA 1970.

Vse pripombe dostavite v sekretariat samoupravnih organov pismeno, lahko pa tudi ustmeno na zapisnik.

Pohvale in priznanja

Komisija za odlikovanja, ki jo je imenoval delavski svet je pregledala predloge za priznanja in pohvale članom kolektiva, ki so jih dostavile družbeno politične organizacije, sveti delovnih enot in drugi ter sklenila, da se ob 75-letnici tovarne in 20-letnici delavskega samoupravljanja podeli priznanje in pohvala več kot 300 članom kolektiva.

Priznanja in pohvale jim bosta podelila v četrtek, dne 30. aprila 1970 glavni direktor in predsednik delavskega sveta na svečanosti, ki bo ta dan ob 12. in 13. uri v sejni dvorani delavskega sveta.

Imena sodelavcev, ki bodo prejeli priznanja in pohvale, bomo objavili v prihodnji številki Emajlirca.

SKLEPI IN STALIŠČA ORGANIZACIJE ZK

(Nadaljevanje s 1. strani)

- Povišati vrednost obstoječih izdelkov s poboljšanjem kvalitete in znatno hitrejšim izvajanjem novih izdelkov.

- Hitrejša, bolj učinkovito reševati in končno tudi rešiti nortranjo delitev OD in s tem tudi vprašanje minimalnih OD.

- V zakonskem roku preiti na 42-urni delavnik v vseh obratih podjetja.

5. Že letna konferenca je ugotovila, da moramo zaradi ekonomskih interesov nujno vzpostaviti širše poslovno sodelovanje s sorodnimi podjetji. Zagotoviti je treba, da se bodo upoštevali osnovni interesi delovne organizacije, predvsem njem nadaljnji razvoj.

6. Sedanje stanje podjetja zahteva izdelavo ekonomske študije položaja podjetja s ciljem, da se vskladijo naši poslovni rezultati z republiškimi dosežki. Na osnovi te analize

mora vodstvo podjetja predlagati samoupravnim organom konkreten akcijski program za izhod iz sedanjega položaja, dolžnost vseh komunistov v EMO pa je, da to akcijo pomagajo realizirati.

7. Pri reševanju ekonomske problematike podjetja moramo angažirati celoten sistem samoupravljanja ter preko njega vse člane kolektiva. Pospešiti moramo delo na reorganizaciji samoupravnega mehanizma, ob sodelovanju vseh članov ZK.

8. Informiranju kolektiva moramo posvetiti večjo pozornost, ker samo dobra obveščenost vseh zaposlenih ustvarja pogoje za uspešno samoupravljanje.

9. Stalno moramo sprejemati v organizacijo ZK nove člane, zlasti mladino. Pri tem delu se morajo angažirati vsi komunisti! Komisija in sekretariat OZK EMO

Odnosi med ljudmi naj bodo res dobri

Na zadnji 4. redni seji je sekretariat OZK razpravljala o nekaterih vprašanjih, ki naj bi uspešno vplivala na počutje delovnega človeka v podjetju, kajti znano je, da človek, ki je zadovoljen in živi v okolju razumevanja in tovarištva, mnogo več stori in se tudi vsestransko bolje počuti.

Mnenje in stališče sekretariata je, da delovni človek rad dela, če ima organizirano in določeno delovno mesto. Slabo pa se počuti, če se ravna z njim tehnokratsko in se tudi tako rešuje njegova vprašanja, ki so v zvezi z njegovim delom.

Sekretariat ugotavlja, da so primeri, ko se izvršujejo premestitve iz enega delovnega mesta na drugo z individualnimi ukazi, čeprav se delavec ne čuti zmožnega za opravljanje dela ali ni pravilno seznanjen z vsebino in pogoji svojega dela.

Prav tako je z različnimi prošnjami in zahtevami za premestitve na drugo delo. Ko se delavci pritožijo, ker se čutijo prizadeti, pride med različni organi do vse-mogočih izgovorov, ki vso stvar še bolj zapletejo.

Sekretariat OZK zavzema stališče, da se mora ob vsaki premestitvi prej razgovarjati z dotičnim, ki bo premeščen, mu povedati vzrok in potrebo premestitve ter mu predložiti delo, ki naj bi ga opravljal. Take razgovore morajo imeti z delavci tisti, ki so odgovor-

ni za uspešno organizacijo dela v svojem resorju. To so vodilni delavci, direktorji sektorjev, vodje služb in obratov, vodja kadrovske službe.

Sodelavce, ki so tri leta pred upokojitvijo naj se razen v res utemeljenih in nujnih primerih ne premešča. Če pa do tega pride, se mora s sodelavcem pogovoriti tako, da bo videl potrebo, da se ne bo čutil prizadetega in da ne bo v ničemer prikrajšan ali zapostavljen.

Glede nepravilnega postopka z delovnim človekom je več pripomb od posameznikov. Ti se obračajo na sindikalno podružnico, na ZKS, ZMS in ZB NOV.

Delavci, ki zaradi nepravilnosti izstopajo s kritiko na družbeno političnih organizacijah, pa postanejo potem dostikrat predmet šikaniranja, ki je včasih direktno ali pa indirektno. Proti njim se celo na dvoličen način izvajajo razne represalije.

Takim nepravilnim postopkom pa so izpostavljeni največkrat mladi delavci in delavke.

Ob takih ugotovitvah je sekretariat posredoval svoja stališča na vse člane ZK in člane kolektiva z pozivom, naj se taki postopki ne dopuščajo, naj se spoštuje človekovo dostojanstvo in naj se odpravlja birokratski in tehnokratski način ravnanja z ljudmi.

E. J.

Kdo bo dobil fička

Kot je že znano, se za vplačane zneske posojila, ki so ga v letu 1969 vplačali člani kolektiva, izstavi hranilna knjižica na vezano vlogo.

Za vse, ki so dali podjetju posojilo, so pripravljene lepe nagrade, ki bodo izžrebane.

Te nagrade so: osebni avto Zastava 750, peč Kamin EMO 5, peč na olje EMO 8, peč na olje EMO 5, peč na olje EMO 3, dodatni štedilnik na olje, desetdnevno letovanje v Crikvenici, sedemdnevno letovanje na Golteh ter večje število drugih dobitkov, izdelkov tovarne.

Javno žrebanje bo v četrtek, dne 30. aprila 1970 ob 14. uri v sejni dvorani delavskega sveta.

Imena vseh izžrebancev bomo objavili v naslednji številki Emajlirca.

Naše uredništvo želi vsem sodelavcem obilo sreče pri žrebanju, sodelavcu, ki se bo lahko za prvi maj peljal na izlet s fičkom pa srečno vožnjo.

IZ DEJAVNOSTI STANOVANJSKE ENOTE

O stanovanjski enoti, njenem delu, uspehih in problemih še ni bilo veliko povedanega. Da je bilo delo enote uspešno ne povedo le številke dohodka, ki je znašal v letih od 1966—1969 3.546.544 din in porabe tega dohodka za:

	din
tekoče vzdrževanje investicijsko vzdrževanje	372.832
stroške upravljanja stanovanjskih hiš	1.016.840
stroške enote	347.310
kritje nearmortiziranega dela porušenih hiš	273.873
sklade	112.660
prispevke po delitvi dohodka	333.743
ter amortizacije	51.260
skupno	1.038.026
	3.546.544

temveč tudi dejstvo, da so bile v zadnjih 3 letih popolnoma obnovljene naslednje hiše: Mariborska 49, Kovinarska 3, 4, 6 in 7, 9, 11 ter Opekarniška 1. Na hišah Ul. 29. novembra 11, Krožna pot 6, Ul. Bratov Mravljakov 2, Dobrova 45, 46, 47, Hochkrautova 9, Delavska 16, 18, Ul. Bratov Kresnkov 27, Kovinarska 16, so bila izvršena večja dela kot popravila streh, obnova žlebov, električne napeljave, kanalizacija, dimnikov in pleskanje zunanjih oken, ter zamenjava podov.

Tudi novejša hiša so terjale že večja sredstva za popravila:

Smrekarjeva 8 in 10 za popravilo dimnikov in strehe; Kersnikova 4 in 4a obnova električne napeljave; Kersnikova 4a popravilo strehe, žlebov, fasade; Mariborska 68 delno popravilo strehe in preureditev izložbenih oken.

Da bi se izognili vsakoletnim manjšim popravilom streh, jih bo treba čimprej obnoviti in to na Delavski 16, 18, Smrekarjevi 8, 10, Mariborski 68 in Mariborski 76a. S tem bi preprečili premakanje stropov in sten ter jezo in stroške posameznih strank.

Problem je tudi dvigalo na Mariborski 76a, ki je 2 leti delalo v redu, saj ni bilo nobenih pritožb. Z letošnjim letom pa je začelo »nagajati«, kot je bilo to že pred 2 letoma. Stroški servisov za osebno dvigalo bremenijo sredstva tekočega vzdrževanja, teh pa hiša nima.

S temi sredstvi razpolaga hišni svet sam in je v letu 1969 porabil že vsa sredstva I. polletja 1970. Vendar je enota pristala na popravilo dvigala, saj so tu stranke, ki so brez dvigala vezane le na svoje stanovanje, oziroma je ogroženo njihovo zdravje.

Sicer je tudi dvigalo v stolpnici na Hudinji že odpovedalo, ključavnice sploh ni več na vratih, otroci se vozijo gro in dol, ne glede na to, da odrasli hodijo peš.

Zelo pogosto prihajajo na enoto pritožbe zaradi stopnišnih avtomatov, češ, da so nepravilno montirani in podobno. Električar, ki taka dela opravlja za enoto je izjavil, da stranke same odpirajo omarice in »popravljajo« vezave ali zatikajo vžigalice za tipkala, da luč ne prekinjeno gori in s tem seveda pregori avtomat.

Velike težave imajo hišniki oz. čistilci, ker jim po njihovih izjavah nekatere stranke zelo nagajajo in namenoma onesnažijo stopnišča, otroci pišejo in mažejo po stenah ali tudi zakurijo v kolesarnici. Zato v zadnjem času vse pogosteje odpuvedujejo svoje delo.

Največkrat prihajajo med letom posamezne stranke in zahtevajo razne zamenjave elementov in popravila. Ako so sredstva na razpolago in je po

odloku zamenjava oz. popravilo možno iz sredstev hiše se strankam ustreže. Ker bremenijo razna popravila sredstva tekočega vzdrževanja, predsedniki hišnih svetov v večini primerov o tem niso obveščeni in se upravičeno sprašujejo kje je denar. Zato je Svet enote na svoji seji dne 9. 2. 1970 sklenil, naj takšne napake prijavljajo le predsedniki hišnih svetov. Svet je sklenil tudi, da se v vsaki hiši določi oseba, ki bo podpisovala izvršitev dimnikarskih del, s čemer bo odpadlo večkratno negodovanje o neizvršenih čiščenjih dimnikov.

Zaradi tega so nekateri hišni sveti predlagali povišanje honorarja čistilcem, ker pa le-ta bremenijo sredstva tekočega vzdrževanja, se s povišanjem niso strinjali vsi. Zato je Svet sklenil, naj se sestavi nov pravilnik. Pravilno bi bilo, da bi se pri tem

primerjal honorar čistilk v celjskem stanovanjskem podjetju.

Problemov in težav je veliko, denarja pa malo. Trenutno se v enoti sestavlja plan za koriščenje sredstev investicijskega vzdrževanja za leto 1970. Če bi hoteli upoštevati vse želje in zahteve vseh hišnih svetov, bi moralo biti še enkrat toliko sredstev na razpolago. Tako pa bo imel svet enote to nevhvaležno nalogo, da bo moral odločati o dokončnem koriščenju sredstev za leto 1970.

Omeniti je treba tudi nevhvaležno delo blagajnikov hišnih svetov, ki so v večini primerov tarča za razne »napade«, češ »ne bom plačal, če mi tega in tega ne bodo napravili«, »hočem to in to« itd. Vendar so blagajniki zelo vestni ter je delo z njimi lahko in enota upa še na nadaljnje uspešno sodelovanje.

PRIJAVLJANJE POŠKODB V ODDELKU VARSTVA PRI DELU

Napisal bom nekaj o pravilnem prijavljanju poškodb pri delu in na poti na delo oziroma z dela, ter težavah, katere pri tem nastanejo.

Kljub večkratnim opozorilom o postopku prijavljanja poškodb, katera smo delili ob plačah in objavili v Emajlircu ter na plakatih, je še vedno veliko članov našega kolektiva, ki ne vedo, kakšen je pravilen način prijavljanja poškodb.

Praviloma je potrebno prijaviti poškodbo v obratu ali na poti na delo oziroma z dela, katera ima za posledico bolniški stalež, v roku osmih ur. Poškodbe pa, katere se pripetijo na delu v popoldanski ali nočni izmeni pa takoj naslednji dan. Zgodijo se, da pridejo prizadeti uveljavljati poškodbo tudi več dni potem, ko se jim je pripetila. Zanimivo je, da imajo za vsak dan, ki so ga zamudili, neko opravičilo. Nekateri praviijo, da so bili cele dneve pri zdravniku, drugi se zgovarjajo na strogo ležanje itd.

Ko te težave nekako le prebrodimo, pa nastopijo težave s pričami.

Vsak poškodovani v obratu mora imeti pričo, ki je poškodbo direktno videla. Če takšne priče nima, pridejo v poštev ljudje, katerim je poškodovani neposredno po poškodbi pokazal, kaj se mu je zgodilo. Poleg prič pa mora biti tudi zapisan v obratni ambulanti.

Poškodbe, ki se pripete na poti na delo oziroma z dela, prijavljamo po že zgoraj navedenih kriterijih. Poškodovani mora imeti pričo, ki podpiše poseben obrazec. S podpisom se obveže, da bo v primeru neresnične izpovedi dolžan poravnati vse s poškodbo nastale stroške

tako podjetju kakor tudi Zavodu za socialno zavarovanje. Poleg tega pa se mu v primeru krivega pričevanja tudi sodi.

ČE TE MAČKA OPRASKA, NI POŠKODBA

K tem ostrim ukrepom se je moral oddelek varstva pri delu zateči zaradi nepoštenosti nekaterih poškodovancev, ki so prišli prijavljati poškodbo na poti na delo oziroma z dela, kasneje pa se je izkazalo, da so jo skupili bodisi med pretepom v gostilni, sekanju drv in podobno.

Zgodilo se je, da je prišel v oddelek varstva pri delu uveljavljati poškodbo član našega kolektiva. Bil je ves popraskan. Povedal je, da je padel na poti v službo. Ugotovljeno pa je bilo, da ga je doma popraskala mačka. Take poškodbe pa seveda nismo mogli prijaviti.

Z uvedbo prič pa se je stanje znatno popravilo. Vsaka priča namreč predhodno dobro premisli, preden podpiše že omenjeni obrazec. Zavedajo se namreč, da bi bili v primeru dokazanega krivega pričevanja močno »udarjeni po žepu«, poleg tega pa še kaznovani.

Imeli smo že nekaj primerov, ko je bilo že vse na tem, da se poškodba prijavi, čakalo se je samo še na podpis priče. Tukaj pa se je zataknilo. Priča je najbrž imela slabo vest, ustrašila se je posledic in si akta ni upala podpisati.

Poleg poškodb brez prič, v oddelku varstva pri delu tudi ne prijavljamo poškodb po tretji osebi. Pod tem razumemo poškodbe, katere so posledica ne-

previdnosti oziroma neresnosti poškodovančevega sodelavca.

NE OBMETAVAJTE SE S KLOBASAMI

Poškodovanec je prišel v oddelek varstva pri delu prijavljati poškodbo na delu. Poškodovan je bil po glavi, manjkala pa mu je tudi polovica uhlja.

Raziskali smo poškodbo in ugotovili, da je bila kot posledica neresnosti dveh poškodovancev sodelavcev. Sodelavca sta se iz zabave obmetavala s komadi kranjske klobase in kruha. Enemu izmed njiju je bilo to premalo, zagrabil je vedro in ga vrgel proti sosedu. Sosed pa se je »spretno« umaknil letečemu objektu tako, da je njem namenjeno vedro zadelo poškodovanca v glavo tako nesrečno, da mu je odrezalo polovico uhlja.

Razliko v plači, katero je poškodovani trpel, ker mu poškodbe nismo prijavili, bil pa je v staležu, sta mu morala preko pravne službe vrniti njegova otročja sodelavca.

Poseben problem za večino naših mojstrov, skupinovodij in predelavcev predstavlja izpolnjevanje nezgodnih pol, čeprav so bili skoraj vsi omenjeni pravočasno poučeni o pravilnem izpolnjevanju. Vsi tisti, ki si še vedno niso na jasnem, kako se takšna pola izpolni, dobe potrebne napotke v oddelku varstva pri delu. Vendar pa to ne bi bilo potrebno, če bi se le hoteli vsi zgoraj omenjeni poglobiti v takšno polo vsaj za kratek čas. Na njej je namreč napisano vse! Če bi bili zainteresirani, bi pole prihajale v oddelek pravilno izpolnjene.

Zdolšek Marjan, ml.

POGLED V NAŠO PRETEKLOST

(Nadaljevanje)

Skoraj vsi vodilni ljudje v tovarni so bili priseljeni Nemci, ki so iskali oporo pri nemškutarsko usmerjenih elementih v tovarni so se nanje tudi naslanjali. Ti nemškutarji so bili v tovarni močno privilegirani kar je značilno za tedanje nezadovoljstvo delavstva, ki si ni nehala iskati primernejše zaposlitve v drugih podjetjih.

Tak način pa je omogočal tudi absolutno gospodovanje nad domačimi delavci med katerimi je bilo mnogo zavednih Slovencev in izredno zavednih proletarcev.

Podjetnikov odnos do delavstva bi lahko imenovali nekako patriarhalen. Delavstvo je moralo ogromno delati ob nenehnem priganjstvu. Vodstvo v tem nečloveškem priganjstvu ni nikdar popustilo.

PRVA SVETOVNA VOJNA

Prišlo je leto 1914, ko so začeli izdelovati še pocinkano in brušeno posodo. Proizvodnja se je s tem povečala in prinašala tudi nove dobičke.

Po sarajevskem atentatu, ki je sprožil prvo svetovno vojno je izvoz na Balkan in vzhodne dežele skoraj popolnoma prenehal. Veliko število delavcev je bilo mobiliziranih v avstroogersko vojsko. V tovarni jih je ostalo le še 868. Pri tem znižanju se je močno zmanjšalo število moških. Nemška nacionalna nadutost obeh Westnov in njunih pomagačev je močno narasla. Tako so bili slovenski delavci še bolj zapostavljeni.

Zaradi ustavljenega izvoza se je proizvodnja emajlirane posode močno zmanjšala kar pa so nadomestili z dobavami za avstroogersko vojsko, za katero so izdelali nad milijon jeklenih čelad ter ogromne količine emajliranih vojaških porcij in čutaric.

Med prvo svetovno vojno so se cene prehranbenim in drugim izdelkom močno dvignile, plača delavstva pa je ostala skoraj ista. To je močno poslabšalo že tako reven položaj delavstva.

Vojna je terjala nove vpoklice delavcev tako, da se je število moške delovne sile še bolj skrčilo. V tovarni so ostali samo še privilegiranci, ki so bili »nenadomestljivi« in tako oproščeni vojaške službe. Westna sta si kopicila ogromne vojne dobičke, njihni delavci pa so životali v veliki bedi in lakoti. Posebno pa so bili prizadeti tisti delavci-proletarci, ki so bili odvisni samo od zaslužka v tovarni. Njihove družine so stradale in nezadovoljstvo je naraščalo iz dneva v dan.

V taki situaciji delavstva je zmagovito odjeknil glas o socia-

listični revoluciji v Rusiji. Ideje Marksa, Engelsa in Lenina so zbudile delavstvo vsega sveta. Slovenski delavci in slovensko ljudstvo so videli v habzburški monarhiji njihovo zatiralko in misel o ustanovitvi demokratične države jugoslovanskih narodov je čedalje bolj razvnela ljudske množice.

Tako je prišlo zgodovinsko leto 1918, ko so Avstroogrska in njeni zavezniki doživljali vedno večje poraze na vseh bojiščih. Stara avstroogrska monarhija se je zrušila kot stara lesena bāraka in iz Rusije so se začeli polagoma vračati vojni ujetniki, ki jih je razvnela oktobrska socialistična revolucija. Ti so začeli širiti med delavstvom revolucionarne ideje. Tako je začelo slovensko delavstvo vedno bolj odločneje demonstrirati za kruh, svobodo in mir. Vedno bolj so se množile stavke in upori.

Slovenija je proglasila svojo voljo, da vstopi v novo jugoslovansko državo. Delavstvo je še posebej pričakovalo, da bo nova država republika, v kateri bodo vsi enakopravni, da bo demokratična država, kjer bo oblast izhajala iz ljudstva in pripadala ljudstvu.

Toda tedaj naš proletariat ni še imel enotne vodilne politične organizacije, ka bi ga tako kot pozneje komunistična partija združila in pripravila za revolucionarni boj.

Zgodovinski zapisi beležijo dogodek 6. novembra 1918 pred narodnim domom v Celju, kjer je bila proslava ustanovitve nove države Jugoslavije, katere so se udeležili tudi naši in drugi celjski delavci. Govoril jim je njihov zastopnik Martin Brezovšek, ki je ob koncu govora vzkliknil: »Živela republika!«

Delavstvo je bilo prepričano, da je napočil čas, ko bo po krvavih bojih in velikemu pomanjkanju med štiriletno vojno končno le zaživelo bolj svobodno življenje in da se mu bodo življenjske razmere v novi državi izboljšale.

Jugoslovanska buržoazija pa je tedaj stala budno na preži in je v strahu za svoj obstoj pohitela z ustanovitvijo države v kateri bo ohranila svoje koristi. Dne 1. decembra 1918 je proglasila v Beogradu ustanovitev kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ljudstvo pri tem ni odločalo kakšna naj bo oblika in ureditev nove države.

Pod pritiskom delavstva je vlada v Beogradu, dne 30. decembra 1918 vendarle odobrila sklep o uvedbi 8 urnega delovnika za delavce in uslužbence.

Nečaka starega Adolfa postaneta jugoslovanska državljana.

Potem, ko je stari Adolf odšel v Gradec, sta gospodarila v tovarni njegova nečaka Adolf in Avgust. Oba sta bila državljana nemškega rajha do leta 1900. Potem sta postala avstrijska državljana. Ko pa je razpadla stara Avstroogrska država, sta ob ustanovitvi kraljevine SHS postala jugoslovanska državljana.

Nova buržoazna oblast jima ni le pustila vse imetje, ki je zrastle na žaljih slovenskih delavcev, temveč je šla še dlje. Dovolila jima je še nadaljnje kopičenje bogastva ob izkoriščanju slovenskega delavstva. Oba sta se trdno povezala z vladajočo beograjsko kliko katere predstavniki so ju mnogokrat obiskovali. Bili so to ministri in drugi vplivni ljudje, ki so sklepali z njima kupčije za vojsko.

Oba Westna sta dobro vedela, kako je treba ravnati s temi ljudmi, da do popolnosti zavarujeta svoje koristi in dobita močan vpliv pri tedanji oblasti. Delala sta se velika »patriota« in ta svoj »patriotizem« dokazovala na vse mogoče načine. Med drugim sta celo kupila kralju dvorec na Bledu, graditeljem pravoslavne cerkve v Celju, ki so jo med drugo svetovno vojno porušili Nemci, pa sta darovala ves gradbeni material.

Delavstvo se organizira

Že v začetku leta 1919 je bilo v Celju ustanovljeno kulturno prosvetno društvo »Svoboda« in večina članov tega društva so bili delavci iz tovarne, nekaj pa jih je bilo tudi iz Cinkarne.

To leto so delavci praznovali prvič 1. maj po vojni. Na večer pred tem praznikom je dramski odsek »Svobode« priredil v gledališču svečano predstavo drame Ivana Cankarja »Kralj na Betajnovi«. Delavstvo je praznovalo svoj delavski praznik po predvidenem programu, pri čemer pa je delala velike ovire policija, ki ni pustila razviti rdeči prapor. Kljub temu pa se je praznovanje odvijalo kot je bilo predvideno. Po mestu se je razvil močan spreved, razvili so tudi prapor iz rdeče svile kot borbeni simbol delavstva. V sprevedu so nosili rdeče zastave ter korakali z godbo na čelu skozi mesto. Tudi delali niso ta dan.

Popoldan so se zbrali na »Zelenem travniku« kjer je bila zabava, zvečer pa so priredili zabavo v prostorih celjskega doma.

Že proti koncu meseca aprila je bil v Beogradu ustanovni kongres Socialistične delavske stranke Jugoslavije (komunistov), ki je takoj ob ustanovitvi sklenila, da pristopi k tretji internacionali in je prav kmalu po ustanovitvi štela nad 60.000 članov.

Vzporedno z ustanovitvijo SDSJ so bili osnovani v Beogradu tudi enotni sindikati Jugoslavije pod vodstvom komunistov. Do konca leta 1919 je bilo v teh sindikatih organiziranih že nad 300.000 delavcev. Tudi delavci naše tovarne so to leto ustanovili svojo strokovno sindikalno organizacijo, ki so jo vodili marksistično usmerjeni tovariši.

Pod vplivom te organizacije je bil takrat dosežen osemurni delovni teden pa tudi plače so se nekoliko popravile ker je bila takrat velika draginja.

Koncem julija leta 1919 je bila po vsej Jugoslaviji velika stavka ki je trajala dva dni. To je bila protestna stavka s katero so hoteli naši delavci in delavci iz zahodne in srednje Evrope zaščititi Sovjetsko Rusijo in Sovjetsko republiko Madžarsko. Ta stavka je bila tudi prva splošna stavka v Jugoslaviji ob kateri je delavski razred zbiral svoje sile.

Celjski delavci so takrat priredili svoj protestni shod v Celjskem domu, kjer se je zbrala velika množica. Takrat je policija aretirala več članov stavkovnega odbora.

Prišlo je leto 1920 v katerem val protestov delavstva, uporov in stavk ni prav nič ponehal. V teh časih se je delavcem zelo slabo godilo. Za svoj zaslužek si je delavec lahko kupil le malenkost. Njegova dnevna mezda je komaj zadostovala za 1,5 kg sladkorja, ali pa 4 kg krompirja. V mesecu aprilu je izbruhnila velika stavka železničarjev, ki so jo solidarno podprli vsi delavci v državi. Takrat so iz solidarnosti z železničarji stavkali skupno z ostalimi celjskimi tovariši tudi delavci iz naše tovarne.

Štirindvajsetega aprila pa se je zgodila velika tragedija na Zaloški cesti v Ljubljani, ko sta žandarmarija in policija streljali na spreved stavkajočih železničarjev, pri čemer je bilo ubitih 15 delavcev, ranjenih pa 70. Da bi stavko zatrla, je poklicala buržoazna oblast železničarje na orožne vaje, mnoge pa je aretirala ter odpustila iz službe, da bi na ta način zlomila odpor železničarjev.

POGLED V NAŠO PRETEKLOST

Odpovedana kolektivna pogodba

V začetku leta 1922 je osrednje društvo kovinarjev v Ljubljani odpovedalo Westnu kolektivno pogodbo zaradi nezadostnih mezd, katere naj bi se z novo pogodbo zadovoljivo uredile poleg še nekaterih drugih perečih vprašanj.

Westen pa o takih predlogih ni hotel spočetka nič slišati. Pogajanjem se je uprl in dejal, da sploh ne priznava delavskih funkcionarjev in zaupnikov za zakonite predstavnike delavstva. Zaradi tega pa so se delavci odločili za stavko, ki se je začela ob koncu meseca marca. Ta stavka je bila v začetku le delna, kajti bilo je precej stavkokazov. Kmalu pa so stavkali vsi delavci in tovarna ni obratovala deset tednov. Obratovala je le njena elektrarna, ki je dajala električno energijo tudi mestu.

Stavko naših delavcev je podprlo delavstvo iz vse Slovenije, pa tudi celjski obrtniki so delavcem mnogo pomagali z živili in drugim materialom.

Stavko je vodil poseben stavkovni odbor in je bila zelo dobro organizirana.

Ko je Westen videl, da se je situacija zanj poslabšala, je sicer pristal na razgovore, vendar je bil zelo nedostopen. Pred delavstvom in člani stavkovnega odbora se je bahal češ »tu sem jaz gospodar! Kdor noče delati naj kar gre iz tovarne! Jaz bom lahko prenesel vašo stavko saj je oblast na moji strani!«

Zastopniki delavstva pa so postavili svoje pogoje, ki so zajemali med drugim zvišanje plač za 50 odstotkov, priznanje sindikata in delavskih zaupnikov za zakonite predstavnike delavstva, človeško ravnanje z ljudmi, upoštevanje predpisov, ki varujejo koristi delavstva, izboljšanje socialne zaščite delavstva, pravice do letnega dopusta in da nihče ne sme biti odpuščen zaradi tega, ker se je udeležil stavke.

Adolf Westen pa ni hotel upoštevati teh zahtev. Ponudil je predstavnikom delavstva le malenkostne spremembe, ki pa za delavstvo niso prav nič pomenile. S spremembami, ki jih je ponujal, se položaj delavcev ne bi nič popravil. Zaradi tega so delavci sklenili, da bodo nadaljevali s stavko. Začeli so se novi razgovori, toda Adolf ali »Dolfek« kot so ga imenovali delavci, je bil zelo premeten »lisjak«. Po dolgotrajnih razgovorih je sicer načelno pristal na vse zahteve delavcev, le zvišanje plač je omejil na 8 odstotkov. Med njim in predstav-

niki delavstva je bil sklenjen sporazum, katerega je sam lastnoročno podpisal.

Delavsko vodstvo je sklicalo po tem zborovanje v Narodnem domu. Na zborovanju mu je bil predložen sporazum. Kakih 400 delavcev je bilo za to, da se stavka nadaljuje, ostala večina pa je bila zato, da se vrnejo na delo.

Naslednji dan, ko so se delavci vrnili v tovarno na delo, pa so mnogi od njih zvedeli, da ni več mesta zanje v tovarni. Tiste pa, ki so sprejeli na delo, so jim zagrozili, da bodo takoj odpuščeni, če se bodo organizirali v sindikatu.

Westen, ki je podpisal sporazum je s takim postopanjem svoje delavce drzno prevaril. Prelomil je dano obljubo!

Delavstvo si ni moglo v taki situaciji mnogo pomagati, kajti oblast je dosledno varovala interese tega priseljenega nemškega kapitalista. Namesto da bi ščitila zakonite interese slovenskega delavca, je nadenj poslala policijo, ki je takoj aretirala dvaintrideset organizatorjev stavke, ki so bili večidel delavski zaupniki, jih obtožila in postavila pred sodišče.

V tem letu je bilo odpuščenih iz tovarne okrog 950 delavcev, sprejetih na delo pa je bilo le 451. Pri takem stanju se je število delavcev, ki so delali v tovarni pred stavko znižalo od 1.254 na 756 kar je v zgodovini tovarne od leta 1908 dalje, najnižje število zaposlenih. Običajna delavska plača je bila tedaj 2,49 din na uro.

Pod takim policijskim terorjem in strahovanjem delodajalca je večina delavstva klonila. Bile pa so tudi izjeme čeprav redke. Šestnajst delavcev je ostalo zvestih sindikalni organizaciji in so ostali navkljub grožnjam njeni člani. Ti so se previdno toda vztrajno pripravljali na novo borbo.

DELNIŠKA DRUŽBA

Cenena delovna sila in veliko povpraševanje po izdelkih sta omogočili gospodarjem tovarne, da so si kopičili vedno večji kapital. Treba je bilo misliti na razširitev proizvodnje, na graditev novih objektov in naprav. Leta 1923 so bili zgrajeni plinski generatorji, kmalu za tem pa je tovarna izdelala veliko število čelad za vojsko. Poleg čelad so delali tudi čutarice in porcije.

Izvoz, ki je med prvo svetovno vojno popolnoma zamrl, se je spet odprl. Začeli so izvažati razne izdelke v Bolgarijo, Grčijo in Turčijo.

Celjski tovarnar Pertinač, ki je bil nekoč Westnov delavec

in je med prvo svetovno vojno obogatel, je ustanovil leta 1920 lastno tovarno katera je izdelovala aluminijasto in pločevinasto posodo. Po končani stavki leta 1922 v naši tovarni je Pertinač sprejel v službo mnogo odpuščenih delavcev.

Westnu je bila ta tovarna trn v peti in je žrtvoval ogromne vsote denarja, da jo je s konkurenco uničil. Tovarna je bila likvidirana leta 1923 in jo je kupil Westen ter demontiral vse stroje in naprave. Pertinač pa je ob likvidaciji svoje tovarne sklical vse svoje delavce in jim ob slovesu priredil pogostitev.

Ko se je Westen rešil konkurence je leta 1924 svoje podjetje preosnoval v delniško družbo z nazivom »A. Westen d. d.« Člani te družbe so bili člani Westnove družine in ravnatelj tovarne Pfeifer. Predsednik družbe pa je bil Adolf Westen starejši, ki je kot smo že omenili ustanovil tovarno ter je živel takrat v Gradcu kjer je leta 1942 umrl v starosti 92 let.

Delniška glavica je znašala najprej 5 milijonov, potem 10 milijonov in končno 25 milijonov dinarjev. Razdeljena je bila na 250 deležev po 100 dinarjev in je ostalo pri takšnem lastninskem stanju vse do osvoboditve leta 1945.

Poleg tovarne v Celju je bila ustanovljena še nova tovarna emajlirane posode v Italiji v mestu Bassano del Grappa. Ta tovarna je imela naziv »Smalteria e Metallurgica Veneta, Bassano del Grappa.«

Obenem z ustanovitvijo te tovarne v Italiji so začeli modernizirati tudi tovarno v Celju.

Zelo so razširili prostore in nabavili nove stroje. Marsikateri od teh strojev je še danes v pogonu!

Leta 1924 je bilo zlasti pomembno za podjetje po tem ker so začeli izdelovati posodo, ki je šla zelo dobro v promet na tržišču. Obenem so se že to leto pripravljali na uvedbo proizvodnje radiatorjev in sanitarnih izdelkov. To leto so ponovno razširili zunanjo trgovino na države Srednjega Vzhoda.

Westen se je zavzemal zato, da bi dosegel od vlade kraljevine SHS carinsko zaščito v svojo korist. To mu je res uspelo v letu 1925. Vlada kraljevine SHS je uvedla carinsko zaščito v njegovo korist v višini 10 dinarjev za en kilogram posode. S tem ukrepom je bila zunanja konkurenca praktično onemogočena. Vse do začetka druge svetovne vojne je bila

povprečna cena za en kilogram emajlirane posode od 20 do 22 dinarjev. Splošna baza v mednarodni izvozni trgovini pa je bila en švicarski frank za kilogram emajlirane posode. Nekako tako visoki pa so bili tudi lastni proizvodni stroški.

MODERNIZACIJA TOVARNE

Modernizacija tovarne se je razvijala postopoma in strogo načrtno tako, da ni bilo pri tem nobenega zastoja v proizvodnji. Že leta 1925 so zgradili nekaj novih objektov, kot avtogaraža, gasilska garaža in sušilnica za les. V letu 1926 pa se je modernizacija podjetja nadaljevala z razširitvijo vseh obratov. Takrat je bila zgrajena nova emajlirnica, kjer so postavili namesto dotedanjih osmih starih peči tri nove kontinuirane peči. Te peči so bile prve take vrste v Srednji Evropi. Poleg tega so postavili tudi tri muflovke. Proizvodnja se je močno razširila. Emajlirani in pocinkani posodi so dodali še pokositrano posodo, proizvodnjo radiatorjev za centralno kurjavo, kopalne kadi, sanitarne izdelke druge vrste itd.

Vendar pa tako močna razširitev podjetja in proizvodnje ni zadostovala. Trg je bil nenasičen in povpraševanje po izdelkih je bilo iz dneva v dan večje. Takoj naslednje leto 1926 so zgradili lakirnico in nakladalno halo zatem pa je sledil presledek treh let, ko se je proizvodnja po modernizaciji nekako stabilizirala in ni bilo potrebe po novih prostorih in novih strojih. V treh letih pa so načrtovali prihodnje gradnje, ki so se začele leta 1929 in trajale do začetka leta 1931. V tej dobi so zgradili lužilnico in pocinkovalnico, sedanjo emajlirnico, osrednje skladišče, skladišče za pločevino, mehanično delavnico in dve stanovanjski hiši na Pokopališki cesti številka 2 in 4. Tako si je tovarna z vsemi temi gradnjami in nakupom zemljišč znižala precej svoje davčne dajatve.

Poleg tega je Avgust Westen kupil od nekih tržaških Italijanov še delnice železarne Krajske industrijske družbe na Jesenicah. Avgust je železarno močno razširil in moderniziral. V pomoč je poklical nemške strokovnjake, ki so obljubili, da bodo usposobili domače delavce, vendar pa te obljube niso nikoli izpolnili ker niso hoteli izučiti železarjev temveč so svoje znanje skrbno skrivali.

(Dalje prihodnjie)

IZ DELOVNIH ENOT

KLJUB TEŽAVAM SO PRIZADEVNI

Svet obrata emajlirnice TOBI je razpravljajal na eni zadnjih sej dokaj obširno o nekaterih gospodarskih in drugih zadevah. Zelo podrobna razprava je bila o gospodarskem uspehu obrata v letu 1969 po pokazateljih zaključnega računa.

Ugotovili so, da je bilo v drugem polletju lanskega leta zaposlenih manj delavcev kot je

bilo planirano in torej plan delovne sile ni bil dosežen.

Skozi celo leto so bila prenatrpana skladišča, dotok materiala je bil nereden, posamezni kooperanti niso pošiljali pravočasno polizdelkov, emajlirnica predstavlja še vedno ozko grlo v proizvodnji, proizvodni plan ob koncu leta ni bil dosežen. O vseh teh problemih

je bila na seji obširna razprava v katero so se vpletli osebni dohodki.

Ti so bili sicer v porastu, vendar v primerjavi s podražitvijo življenjskih stroškov občutno premalo.

Za dosego planskih nalog v letošnjem letu pa je treba zagotoviti dovoljeno količino električne energije, nabaviti transportna sredstva kot so tovorni avtomobil, viličarji in dvigala, doseči tehnološko zaključenost

v obratu in čimprej opremiti vzdrževalne obrate s stroji.

Čeprav je bilo veliko prošenj za posojilo za individualno gradnjo, ni nihče dobil doslej posojila. Mnogi pa bi si radi začeli graditi svoje hiše ali pa dograditi že začete gradnje. Glede tega pa bo treba letos nekaj ukreniti.

Glede izobraževanja je prevladovalo mnenje, da delavci njihovega obrata skoraj nimajo več nobene prilike, da bi šli na sejmje, razstave, ter na poljudnoznanstvena predavanja.

Člani sveta so bili mnenja, da bi morali bolj poznati razvoj obrata. Ta razvoj jim je namreč sedaj popolnoma neznan. Izražena je bila enotna želja, da se za njihov obrat izdelata proizvodni razvojni načrt.

Po razpravi in sklepih sodčič, si svet tega obrata močno prizadeva, da bodo izvršene v letošnjem letu vse planske obvezje in da bo obrat rentabilen.

Sprejeti so bili tudi sklepi, ki bodo omogočali, da se bodo vsa prizadevanja uresničila.

Zahtevajo red in organizacijo dela

Svet delovne enote obrata radiatorjev je na zadnji seji razpravljajal kot običajno o obračunu osebnih dohodkov za mesec marec, o planu proizvodnje za mesec april in o drugih vprašanih, ki zadevajo proizvodnjo njihovega obrata.

Potrjen je bil obračun osebnih dohodkov in tudi sprejet plan za mesec april.

V nadaljnji razpravi so ugotovili, da v njihovem obratu ni bilo v mesecu marcu neopravičenih izostankov.

Opozorili so na sklep sveta delovne enote glede pomoči za slučaj smrti ter pripomnili, da da se mora tak slučaj takoj javiti predsedniku sveta ali obratovodji, da se pomoč pravočasno izda.

Na seji je obratovodja podrobno pojasnil primere predčasnega zapuščenja delovnih mest, nakar je svet delovne enote soglasno sklenil, da ne sme nihče prenehati z delom prej kot petnajst minut pred zaključkom delovnega časa. Ostali čas, petnajstih minut, pa naj se izkoristi za čiščenje in urejanje strojev.

Glede čiščenja strojev so bili soglasni, da je treba te očistiti bolj temeljito vsaj enkrat tedensko in je bilo dogovorjeno, da bo to delo opravila nočna izmena vsak petek v tednu.

Neka čisto navadna džezvica

Zgodba iz daljne Avstralije.

Gordana Dviljak-Arok — Dnevnik, Novi Sad.

Jugoslovan v daljnjih krajih sveta večkrat občuti domotožje, zato mu lahko tudi čisto navadna džezvica pričara domovino.

Zgodba je domoljubna, nekoliko zanosna.

Džezvica je čisto preprosta, modre barve in že nekoliko obtolčena, pa je kljub temu najdražji predmet v mojem sidneyskem stanovanju.

S solzami v očeh sem se poslovila od sorodnikov ter prijateljev in takrat še pomislila nisem, da bi me lahko raznežila navadna, narodna džezvica z napisom EMO Celje, Celje, Jugoslavija.

Človek se vse življenje upira sužnosti, nato pa mu majhna džezvica odkrije, kako je še navezan na rodni kraj, koliko nevidnih vezi ga še veže z domovino, z vsem, kar je ljubil ali sovražil v njej.

Džezvico sem slučajno zagledala v veliki, razkošni trgovini.

Sleplil me je blesk lepih ter dragocenih predmetov, niti malo nisem mislila na domoljubje. Mislila sem na to, kaj vse mi še manjka v stanovanju in da je že čas, da si kupim nekaj stvari, ki jih še nimam ter se tako približam zahodnemu svetu.

Tedaj sem jo zagledala.

On nekdanj sem jo že pogrešala. In prav v Sidney sem morala priti ponjo!

Vzela sem jo iz množice pisanih posod ter jo ogledovala, ker sem se že odločila, da jo kupim. Ko sem jo obrnila, sem zagledala zlato etiketo celjske tovarne EMO.

Ne vem, če sem bila že kdaj tako ponosna! Tako raznežena in tako slovesno razpoložena.

Našla sem svojo, domačo džezvo!

Doma bi si mislila, da bi Slovenci lahko delali tudi lepše džezvice, a v Sidneyu, v bleščeči trgovini z izbranimi izdelki, se je cela trgovina začela vrteti okrog mene kot velik, bleščeč kalejdoskop. Objemala in poljubljala sem celo Slovenijo in vse televizijske oddaje, za otroke in odrasle, v glavi pa so mi šumele rodoljubne misli: Cankar, Prešeren, Miro Cerar, Majda Sepe, Janez Poldina ...

Kaj vse se ne pripeti človeku, ko začuti domotožje!

Moji sidneyski prijatelji me niso mogli razumeti.

Džezva se jim je zdela navadna, kava pa takšna kot vedno. Sploh mi niso hoteli verjeti.

Najmanj pa to, da se hočem vrniti v domovino.

Pregovarjala sem jih, nagovarjala in prepričevala, pa ni zaleglo.

Niso in niso mi verjeli.

Za »železno zaveso« ni ničesar.

Rotila sem jih pa ni pomagalo.

Nisem jim več držala govorov. Nekega dne pa je zazvonil telefon.

Neki prijatelj, sidneyski novinar, nas je povabil, naj pridemo takoj pred sejmišče. Ni hotel povedati zakaj in nič ni utemeljeval svojega vabila. Rekel je samo: »Videli boste!«

Tistega dne so na sejmišču odprli novo mednarodno razstavo, povabljeni so bili samo novinarji.

Prijatelj nas je odpeljal v dvorano, kjer je razstavljal tudi Jugoslavija.

Tam nam je šele povedal:

»Zdaj verjamem vse!«

Bil je prijetno presenečen, zmeden in nekoliko ga je bilo tudi sram.

Jaz pa sem znova začutila ponos in domoljubje.

Našega prijatelja novinarja so najbolj navdušili niški televizorji, velenjski pralni stroji in hladilniki ter ljubljansko pohištvo. Povedal je, da je bil pri otvoritvi navzoč tudi predsednik Novega Južnega Wallesa, ki je takoj kupil slovensko pohištvo za jedilnico v kmečkem slogu.

»Seveda!« sem rekla, kot da je to najbolj vsakdanji nakup na tem svetu. A svoje vznemirjenje sem težko skrivala.

Razstavljena je bila tudi moja džezvica, med drugo posodo iz Celja.

»Tako sem jo opazil!« se je zasmel prijatelj. »Kdaj lahko pridem spet na kavico?«

Tako smo ga povabili in skuhala sem mu odlično kavo.

In kaj smo se pri kavi pogovarjali? Največ o Novem Sadu, seveda. Pogovarjali smo se o jeseni v mestu ob Donavi, o cvetju, ki kljub mrzlemu vremenu krasí poslopja iz belega marmorja, in o skuštranih Cigančicah, ki prodajajo rdeče nageljne na stopnišču pred banko. O jesenskem večeru, ki še vedno priključuje življenje na široko sprehajališče ter o belih labodih, ki na jezeru v Donavskem parku skrivajo dolge vrato-ve pred pogledi radovednih sprehajalcev.

Kmalu bo zima posadila belo kučmo Svetozaru Miletiću na Trgu ...

Zgodba o džezvi bo postala kar preveč zanosna.

Toda resnična je.

KADROVSKE VESTI

V podjetju so se zaposlili:

HERMAN Mitoslav v gospodarsko analitskem sektorju.

Sporazumen odhod iz podjetja:

BOZIC Lidija, VEDRA Ruža, PUSNIK Marjan, PADER Vladimir, KRASEK Marjan, POLAJZER Božidar, ANTONČIČ Janez, PUŠNIK Janez, LESEC Leon, KAMPLET Ludvik, ZUPANC Ivan, KRANJC Danijel.

Upokojeni sodelavci:

V zaslužni pokoj so odšli: STRAŠEK Ivanka, PUKMAJSTER Angela, BREMEC Emil, POČIVAVŠEK Jože, KUKOVEC Mirko.

Samovoljni odhod iz podjetja:

Samovoljno so prekinili delovno razmerje: VINDER Vera, KLADNIK Milena, KOKLIČ Zdenka, HELD Valentina, POLŠAK Zlatka, KNEZ Franc, KURAT Marko, GOLČMAN Jože, ČERNIČ Jože, CAFUTA Anton, NOVAK Slavko, SLUGA Branko, KRAČUN Vinko, ŠUMEČNIK Jože.

Odhodi zaradi drugih vzrokov:

SKAZA Edvard, BORINC Karl, MIKELN Peter, MLAKAR Danijel in BOLE Ivan so odšli po redni odpovedi delovnega razmerja.

DAJNKO Srečo, MURŠIČ Marjan, DOLAR Jože, KOLŠEK Marjan, VODEB Drago, POČEK Bojan, RAK Nikolaj, KRALJ Franc, ZU-

PANC Ivan, ZIDAR Marjan, KNAFELC Stanko, SKET Branko, KAMPLET Silvo, SOLINC Martin, ŽOLNIR Ljubomir, GRACNER Zlatko, LIPAR Martin, GOLOB Milan in VILHER Ivan so odšli na odsluženje kadrovskega roka.

So vzeli slovo od ledih stanu:

VESELAK Erna — DEBELJAK, DEBELJAK Jože, PEČENKO Antonija — KOLAR, KOLAR Alfonz.

ZAHVALA

Vsem sodelavcem v gospodarsko analitskem sektorju ter ostalim sodelavcem se iskreno zahvaljujem za izkazano pozornost in darila ob mojem odhodu v pokoj.

Želim jim mnogo uspehov pri delu in da bi se vedno dobro razumeli in dobro počutili pri delu in doma. Vsem članom kolektiva, sindikalni organizaciji, organizacij, ZK in drugim družbeno političnim organizacijam ter društvom v tovarni želim, da bi imeli najboljše uspehe v svoji dejavnosti.

Franjo Zorko

ZAHVALA

Ob izgubi mojega dragega očeta Košak Franca se najiskreneje zahvaljujem sindikalni organizaciji, upravi podjetja in sodelavcem iz strojnega ključavničarstva za darovane vence in izražena sožalja. Iskrena hvala tudi tovarniški godbi za igrane žalostinke in članom prostovoljnega gasilskega društva ter vsem ostalim sodelavcem, prijateljem in znancem, ki so ga spemili na njegovi zadnji poti.

sin Zvonko

BORBA ZA PRVO MESTO

Moštvo Olimpa je v jesenskem delu prvenstva v podzvezni ligi doseglo lep uspeh z osvojitvijo prvega mesta. Ima dve točki prednosti pred drugo uvrščeno Dravinjo iz Slovenskih Konjic. Ali bo Olimp to mesto zadržal tudi po spomladanski sezoni? Ali bo Celje dobilo predstavnika v II. slovenski ligi. Ta vprašanja se že pojavljajo med ljubitelji nogometa in Olimpa v Celju.

ŠPORTI

Olimp je eden najstarejših klubov v Sloveniji. Že 1923. leta so delavci tovarn v Gaberju ustanovili svoj delavski klub MARS, ki je igral z takrat vsemi poznanimi klubi. Že takrat so dosegli mnogo pomembnih uspehov. Toda klub je bil »divji« zato ni imel dovolj močne podpore in dovolj sredstev. Prav zaradi tega so lastniki takratnih tovarn, ki so imeli svoj klub ATLETIK, vabili igralce Marsa v njihov klub in jim obetali vse mogoče. Toda to ni oviralo dela kluba, saj je bilo v klubu mnogo zelo delovnih in sposobnih ljudi. Da bi lahko svobodneje delovali so člani Marsa, ki je takrat že živel leta 1928, ustanovili športno društvo OLIMP, ki je bil takoj zatem tudi registriran.

V svojem dolgoletnem delu je Olimp dosegel mnogo pomembnih uspehov, čeprav so ga vedno vodili kot periferni klub.

S kakšnimi izgledi bo Olimp nastopil v spomladanskem prvenstvu smo povprašali trenerja Vilija Čatra in tehničnega vodjo Alfreda Flisa. Oba sta terima smo se pogovarjali, sta stara olimpovca, zato še z večjim veseljem delata v klubu.

Vili nam je povedal: »Pripravljamo se že od 15. februarja. Želeli smo da bi začeli že 3. februarja, vendar še nismo imeli zagotovljenih garderob. Treniramo od vsega začetka zunaj, ker nismo v celem Celju dobili proste telovadnice. Za moštvo imamo na razpolago 15 igralcev z nekaterimi mladinci. Pri tem pa moram povedati, da gremo v pomladansko prvenstvo znatno oslabljeni. Standardni igralci Kač in Muršič sta odšla v JLA, Conradi je prenehal igrati, Štrk je odšel domov v Len-

davo, Gregl gre v Nemčijo, ne trenira pa tudi vratar Bevc zaradi bolezni v družini. Vidite že tu so težave. Odšlo jih je šest prišla pa sta samo dva, Travner iz Kovinarja Štore in Ubovič iz Vojnika. Čeprav smo v težkem položaju, pa vseeno pričakujem, da se bodo igralci potrudili, da bomo obdržali prvo mesto.« Alfred Flis pa je dodal: »Problemov je mnogo. Nimamo dovolj denarja, da bi popolnoma realizirali program. Denarja bo komaj dovolj za tekmovanje, a kje so dresi, žoge in ostali rekviziti. Sredstva, ki jih dobimo od EMO in Občinske zveze za telesno kulturo so preskromna, da bi lahko dosegli to, kar dosegajo druga podobna društva. Večji problem pa je tudi pri pomanjkanju tistih, ki bi želeli delati v klubu. Nihče noče delati več amatersko, vsak bi hotel dobiti za svoje delo tudi plačilo. Tega pa jim pri Olimpu ne moremo nuditi, zato tudi nihče ni pripravljen žrtvovati prosti čas za naš OLIMP.«

Prepričani smo, da bodo probleme, ki jih imajo rešili in da se bodo igralci na tekmah izkazali ter osvojili prvo mesto. To mesto in plasma v slovensko consko si Olimp tudi zasluži. Igralci se morajo zavedati, da nosijo svetle tradicije delavskega kluba, ki je včasih še v večjih težavah dosegal zavirljive uspehe.

M. Br.

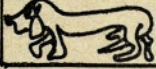
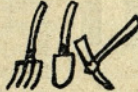

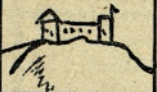
Dopisujte

v naš list!

Emajlirrec

Časnik izhaja v okviru enote za informacije in tisk enkrat mesečno v nakladi 4800 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Emil Jejčič, Vera Tržan, Franc Knafelc. Namestniki: Franc Berginc, Drago Hempt in Tone Krebs. Glavni in odgovorni urednik Emil Jejčič. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 238. Tisk in kličje CETIS grafično podjetje Celje

PRVOMAJSKA NAGRADNA KRIŽANKA

		FRAN FJNŽGAR		ASTRONOM. IZRAZ	NIČ LATINSKO	ČETRTA ČRKA	SOMMER	
						LJUDSKI ODBOR		
		DRŽAVA V AMERIKI				MOČVIRSKA PTICA		
		OSJE GNEZDO						
			SRAMOTILNI SPIS					
			MEDMET					
PADAVINA				LITIJ				
				KORALNA OTOČJA				
OPERNI SPEV					SARAJEVO			
					MAŠČOBE			
ZBOR			KAZALNI ZAJMEK			TUKAJ		
			KOMUNALNA BANKA			ZMIKAVT		
MOŠKO IME		VRSTA REVOLVERJA					NIKALNICA	
		UČENJE						
								
ODMEV			ZDRAVNIK GRŠKO					

Za prvomajsko nagradno križanko je naše uredništvo pripravilo šest nagrad za pravilne rešitve. Prva nagrada je 80, druga 60, tretja 40, četrta 30, peta 20 in šesta 10 din.

Rešitev pošljite na naslov uredništva do 6. maja 1970. Na križanki napišite ob robu vaš naslov.

Izid žrebanja bomo objavili v 5. številki Emajlireca, ki bo izšla v maju.

Za smeh in dobro voljo

Dva, ki pridno izkoriščata delovni čas, hodita po tovarni in se srečata. »Kam greš,« pravi

prvi. »Ne vem, kam greš pa ti?« vpraša drugi. »Tudi jaz ne vem,« odgovori prvi. »Če je tako,« pravi drugi, »pa pojdiva skupaj, da bova prej prišla.«

—o—

Hanza je prišel domov, pa ga je žena nahrulila s cepcem, barabo, pijancem in drugimi zvenečimi imeni.

Pa pravi Hanza: »Ja stara, ti si pa tramvaj!« »Cepce, zakaj me pa primerjaš s tramvajem,« vpraša ženar. »Ja, zato ker na tramvaj lahko vsak kadar hoče skoči,« se odreže Hanza.

Miha je spravil svoj »tašengelt« v predal kredence. Ko se je vrnil z dela je odprl predal in začudeno vzkliknil: »Hudiča, Mica, jaz sem pa oslepel!«

Žena se prestraši in vzklikne: »Ježeš, Miha, kako pa to veš?« »Včeraj sem spravil v predal deset jurjev, sedaj jih pa več ne vidim,« odgovori Miha.

—o—

Nace, kedaj mi boš vrnil tistih pet jurjev, ki sem ti jih posodil za tri dni pred štirimi meseci?

Takoj, ko mi bo ta stara de-blokirala plačo, ki mi jo vsak mesec posebej blokira in sem popolnoma nelikviden.

—o—

»V 'Ameriki' točijo vino v steklenicah z etiketami na katerih je napisano 'SEF',« pravi Korl Jožetu.

»Zakaj pa ga imenujejo 'SEF',« vpraša začudeno Jože.

»Ja, veš, Joža, to je tisto vino, ki ti prav hitro v glavo stopi, da te kar mimogrede popolnoma zmeša.«